

Elektrik Kullanıcıları Şirketlerin Kefaretini Bile demek Zorundaymış...

EPDK'DAN SKANDAL SAVUNMA

Odamızın açtığı davaya Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'ndan (EPDK) "skandal" nitelikte bir savunma geldi. Elektrik tarifelerine yeni yükler bindiren düzenlemele-rini "şeffaflık" olarak savunan EPDK, şirketlerin sosyal harcamalarını kul-lanicıların karşılamasını "zorunlu-luk" olarak sundu.

EMO, Dağıtım Sistemi Gelirinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ'in elektrik kullanicılarına yeni yükler ge-tiren, dağıtım şirketlerine ise elektrik hizmetiyle ilgisiz kalemler üzerinden yeni gelir kapısı yaratan düzenleme-lerine karşı Danıştay'a başvurmuştu. Yürütmenin durdurulması talebinin reddine itiraz ve EPDK'nın savunma-sına ilişkin, 13 Aralık 2016 tarihinde gerçekleştirilen basın açıklamasında şöyle denildi:

"Bu yılın başında elektrik tarifele-rindeki kalemleri gizleyerek şeffaflığı ortadan kaldıran EPDK, dağıtım şir-ketlerine yeni gelir kaynakları yarat-tığı düzenlemeyi 'şeffaflık' iddiasıyla savunmaya kalktı. EPDK; şirketlerin 'sosyal harcama, reklam ve danışman-lık ile dava giderlerini' elektrik kulla-nıcılarından tahsil etmesini 'zorun-luluk' olarak sundu. Mülkiyet hakkı ihlaline ise TEDAş'ın kamu kurumu olduğunu bile göz ardı ederek, işletme hakkı devir sözleşmesi tarafı olmayan EMO'nun bu işe karışamayacağı iddi-asıyla yanıt verdi."

EPDK'nın savunmasının yargıyı yok sayma ve vesayet altına alma hasta-lığının iktidardan kurumlara sirayet ettiğine işaret ettiğine vurgu yapılan açıklamada, savunmanın detaylarına ve EMO'nun yanıtlarına şöyle yer ve-rildi:

"EPDK, EMO'nun itirazlarına ilişkin 20 sayfalık yanıtının 10 sayfasında mevzuatı sıraladı; 4 sayfasında elekt-rik kullanicılarından tahsil edilmesini sağladığı dava giderlerine ilişkin dava tanımlarını yaptı; 2 sayfasında da usul itirazlarını gündeme getirdi. Kalan 4 sayfada ise hukuki bir savunma içer-meyen 'ideolojik argümanlar' ortaya koydu.

Faturalardaki Yeni Yüklere 'şeffaflık' Maskesi: EPDK; dağıtım şirketlerinin 'reklam, ağırlama, sosyal sorumluluk, danışmanlık, konferans, mahkeme masraflarının' kullanicılardan tahsil edilmesini 'şeffaflık' olarak açıklamaya kalktı. EPDK; 'Dava konusu Tebliğin 25. Maddesinin amacı; gelir farkı düzeltme bileşeni aracılığıyla t-keticiye yansıyacak olan başlıca gelir kalemlerini açıkça zikrederek elektrik piyasasında şeffaflık ilkesini sağla-maktır. Çünkü söz konusu maddede bahsi geçen kalemlerin en önemli-leri tüketiciye yansıyanlardır' diyerek, EMO'nun tüketicilerden tahsil edilecek kalemlere ilişkin yaptığı belirle-meleri kabul etti.

Açıklamada, EPDK'nın şirketlerin kendi hesaplarına yaptıkları sosyal

sorumluluk projelerinin bedelini t-keticilerin ödemesi gerektiğine ilişkin savunmasına karşı EMO'nun verdiği yanıya ise şöyle yer verildi:

"Bir tür vergi salma anlamına ge-len bu ifadeler, yapılan düzenleme-nin açıkça hukuka aykırılığını ortaya koymaktadır. 'şirketlerin kamuoyu nazarında makbuliyetlerini artıracadı faaliyetleri' yine kamudan tahsil etti-đi paralarla yapması nasıl bir hukuki çerçeveye oturabilir ve yeni tip bir y-netim biçimi olarak sunulması yargı önünde nasıl kabul görebilir?"

Gelir Kapısı Yaratmanın Adı Şirketleri Sınırlama Oldu: EPDK, şir-ketler için 'bakım ve onarım hizmeti, danışmanlık, reklam geliri' başlıkları altında gelir kapıları yarattığını da kabul ederek, bundan önce böyle bir düzenleme olmadığını, dzenlemey-le sayılmayan başlıklarda şirketlerin gelir elde etmesinin engelleneceğini söyledi. EPDK; sayılmayan gelir ka-pılarını da istediği zaman mevzuata yazarak, tüketicilerden tahsil ettire-bileceğini anlatıp ne kadar muktedir olduğunu yargıya öğretmeye kalktı. Dava edilen tebliğdeki kurulun istedi-đi zaman yeni bir hizmet için şirketler adına yeni bir bedel ngrebileceğine ilişkin hükmü anımsatan EPDK '...işbu hüküm ile şirketler tarafından kullanı-cılarına yeni bir hizmet sunulduğun-da bu hizmetlerin bedelinin alınması Kurul onayının alınması şartına bağ-lanmıştır' dedi.

EMO ise yürütmeyi durdurmanın reddine yaptığı itirazda, 'İlk defa düzenlenen gelir kalemleri 'şeffaflık' olarak açıklanarak 'sınırlama getirildiği' iddiasında bulunmak, işlemin dayanağı olarak görülemez. Neden tüketiciye yansıtılan gelir kalemlerinin dağıtım sisteminin işletilmesi için gerekli olan maliyet unsuru olduğunun açıklanması gerekir' dedi. Dağıtım şirketlerine, EMO üyesi mühendislerin gerçekleştirdiği bakım ve onarım hizmetlerini yapma yetkisi verilmesine; 'Dağıtım faaliyetiyle ilgisi olmayan ve şirketlerin doğal tekel niteliği de göz önünde bulundurulduğunda rekabet unsurunun dahi bulunmayacağı bir piyasa yapısının oluşması açık hukuksuzluk içermektedir ve düzenlemenin yürütülmesinin durdurulması gerekir' diyerek itiraz etti.

VIP Hizmetlere Plaka Bedeli Kılıfı:

EMO; EPDK'nın 1970'li yıllarda TEK döneminde alınan 'plaka bedeli, dosya bedeli' gibi kalemleri örnek göstermesinin de düzenlemenin makul gerekçesinin olmadığını ortaya koyduğunu bildirdi. EMO; 'Kaldı ki TEK'in bundan 30-40 yıl önce plaka ya da dosya bedelini hizmet verdiği kişiden tahsil etmesi dahi bir maliyetin karşılanmasını içermekte iken; dağıtım şirketlerinin VIP jeeplerinin, lüks yemek harcamalarının dahi bütün tüketicilerden tahsil edildiği günümüz EPDK uygulamalarıyla kıyaslanması da şaşırtıcı bir durumdur' dedi.

EPDK'nın "Kimse Karışmasın" Tavrı

Giderler Kullanıcıya, Gelirler Şirkete: Şirketlerin elektrik hizmetiyle ilgisiz giderlerini bile kullanıcıya yükleyip, gelirlerinin tümünün ise tarifeyle yansıtılmasına engel olan EPDK, EMO'yu 'pek çok gideri, gelir düzenlemesi kapsamında çıkarmaya çalışırken tüm gelirleri kapsam içerisine alma gayretinde olmakla' suçladı. EPDK'nın hukuka aykırılık iddialarına

yanıt vermek yerine 'EMO'nun niyeti'ni sorgulamaya kalktığı savunmasına EMO şu yanıtı verdi:

'Dava dilekçemizde yer alan, dava konusu gelir getirici düzenlemelerin dağıtım şirketlerinin hisse sahiplerinin borçlarını ödeyebilmeleri amacını taşıdığına yönelik belirleme müvekkil Oda'nın iddiası olmayıp, bizzat EPDK Başkanı'nın kamuoyuna yapmış olduğu açıklamalara dayanmaktadır. Tebliğ ile daha önce olmayan ve dağıtım faaliyetlerinin yürütülmesi için gerekli maliyet olarak görülemeyecek kalemlerin tüketiciye yansıtılması öncelikle amaç bakımından hukuka aykırılık taşımaktadır.'

EPDK, TEDAŞ'ın mülkiyet haklarının ihlal edildiğine ilişkin itirazına ise, esastan yanıt vermezken; TEDAŞ'ın kamu kurumu olduğunun ayırdında bile olmayan bir anlayışla işletme hakkı devir sözleşmesinin yalnızca tarafları ilgilendirdiğini ileri sürdü. EMO itirazında, 'Yapılan düzenlemeyle ilgili olarak TEDAŞ'ın itirazının olmaması da kamu kaynaklarının korunmaması anlamına gelmez. Ayrıca TEDAŞ bürokratlarının itirazları müvekkil EMO'ya ulaşmış olduğuna göre, EPDK

tarafından bilinmemesi de idari işleyiş açısından sorunlu bir durum olduğunu ortaya koymaktadır' görüşünü bildirdi.

Dava Giderleri ile Kayıp ve Kaçak Tahsilatı: EPDK; kayıp ve kaçak bedelinin haksız yere tahsil edildiğine ilişkin açtıkları davayı kazanan kullanıcılara şirketlerin yapmak zorunda kaldıkları geri ödemelerin, dava giderleri adı altında tüm tüketicilerden tahsilinin önünü açtığını uzun bir dava listesi sıralayarak kabul etti. 'Takip edemedikleri' kayıp ve kaçak geri ödemelerini dikkate almadıklarını; bu ödemelerin 'ciddi seviyelerde oluşmadığını' iddia eden EPDK; eğer tarifeyle yansıtmak isterlerse de 'kuvvetle muhtemel', 'kontrol edilemeyen giderler' kalemi içerisinde tüketicilerden tahsiline karar verilebileceğini anlattı.

Açıklamada EMO'nun konuya ilişkin dilekçesinde dile getirilen şu görüşlere yer verildi:

"...bu hukuki uyumsuzlukların aleyhlerine sonuçlanması halinde bu duruma bütün tüketicilerin katlanması gerektiği nasıl açıklanabilir? Dağıtım şirketinin aleyhine sonuçlanan davada hükmedilen tazminatın, davayı gören yargıç da dahil hepimizden tahsil edilmesi nasıl bir adalet anlayışıdır? Bu durum, savunma dilekçesinde 'verimliliğin özendirilmesinin teşvik edildiği maliyet kalemleri' olarak açıklanmıştır. 'Bu giderlerin faaliyetle ilgisini deklare edip, tutarlarının artmasını engellemek yönünde şirketlere sinyal vermek ve onları bu giderleri azaltmaya sevk etmektir' denilerek, dava sayısının azaltılması mı öngörülmektedir ya da daha çok dava kazanmaya 'özendirmeye teşvik mi edilmek' istenmektedir bilmiyoruz. Ama düzenlemenin hukuka uygunluğu ile ilgili bir açıklama olmadığını ve düzenlemenin iptali gerektiği konusunda daha net bir durumun ortaya çıktığını belirtmek gerekiyor."